

Ive Šubic: Portret Mirka Šubica

Ali je res že ali pa je to komaj dvajset let od najinega prvega srečanja, nepozabnega prvega stika med strokovnjakom in mladim začetnikom v muzejski stroki? Bilo je v kapeli puštalskega gradu, kjer je bil leta 1956 nameščen muzej in kamor je bil prišel Mirko Šubic pogledat znamenito Quaglijevo fresko. Leto nato jo je restavriral in delo njegovih plemenitih rok je še danes vidno, čeprav mojstra ni več. Mirko Šubic je umrl 14. 10. 1976, a med nami, ki smo ga poznali in v svojem delu živi še naprej.

Ne morem pomagati, toda osebno sem mu hvaležen za vso njegovo dobroto, za vse njegove nasvete, ki so mi takrat pred dvajsetimi leti pomagali premagovati mladostno zaletavost, nezaupanje vase, ko sva z Mirkom hodila od spomenika do spomenika, od freske v puštalski kapeli do Crngroba pa na Lovrenca, Gosteče, Suho. Kaj bi našteval, saj sva obredla skoraj vse pomembne kraje in se med potovanji spoznavala in postala prijatelja. Mirko je znal vliti tudi mlademu zaupanje v vse tisto, kar je bilo takrat zame pomembno: nikoli ni človeka podcenjeval, vedno je s spoštljivo plemenitostjo premoščal leta, hvaležno prelival znanje za zanimanje in bil čudovito obziren pri odkrivanju napak. Ko sva prišla do

kakega spoznanja, sva bila zadovoljna: Mirko kot učitelj, ki je učencu podaril resnico, resnico o življenju ali resnico o znanosti, ki ji je s tako predanostjo služil.

Kot strokovnjak je bil vedno pripravljen pomagati muzeju z nasveti in delom. Marsikatera slika, ki danes visi v muzejskih zbirkah, je šla skozi njegove občutljive roke, da restavrirana prezentira loško slikarstvo. Muzejskemu društvu je bil zvest član in svetovalec v spomeniškovarstvenih zadevah. S kakšno pozornostjo je spremljal dela pri izkopavanju ruševin zgornjega stolpa na Kranclju, urejanje del na Grabnu ali pa del v samem mestu ob tisočletnici Loke! S kakšno ljubeznijo je vzel v roke vsako novo številko Loških razgledov! Bil je z vsem srcem Ločan, čeprav je bil rojen v Ljubljani 8. junija 1900.

Dr. Stane Mikuž mu je ob sedemdesetletnici zapisal: »Mirko je bil rojen v družini, ki je živela v čilem umetnostnem ozračju in prav gotovo so bili prvi otrokovi vtisi povezani s slikami, ki so visele na stenah očetovega stanovanja. Bile so to podobe in študije znamenitih žlahtnikov Janeza in Jurija Šubica, ki sta bila bratranca njegovega očeta Ivana.«

Mirko Šubic se je leta 1918 vpisal najprej na monakovsko akademijo in nato študij slikarstva nadaljeval od leta 1919 v Pragi, kjer je bil do leta 1921, od tedaj do diplome leta 1923 pa v Dresdenu. Proforski izpit je opravil v Zagrebu, nakar je bil vse do leta 1946 profesor na Tehniški srednji šoli v Ljubljani in nato ravnatelj Sole za umetno obrt do leta 1950. Bil je redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in v letih 1963 do 1967 njen rektor. Na tej akademiji je organiziral in vodil tudi specialno šolo za restavracijsko in konservatorsko, vmes je bil tudi na republiškem zavodu za spomeniško varstvo vodja restavracijskega oddelka in od leta 1959 pogodbeni redni profesor na filozofski fakulteti.

Poleg navedenega dela so neprecenljive zasluge Mirka Šubica tudi na pedagoškem področju. Ze od leta 1923 naprej je bil profesor na umetniški šoli »Probuldi«, kjer se je izšolalo lepo število slovenskih slikarjev; omenil sem že akademijo in filozofsko fakulteto. Povsod je bil prisoten z vsem srcem, razdal je svoje znanje in zanj prejemal bogate sadove v mladih pokolenjih slikarjev-restavracijskih.

jev, umetnostnih zgodovinarjev in drugih, ki sledijo njegovim naukom z dejavnji. Toda ni bil poplačan samo z veseljem nad mladimi strokovnjaki, ki jih je vzgojil. Za svoje delo je prejel republiški nagradi leta 1947 in 1949, red dela II. stopnje (leta 1950), red zaslug za narod s srebrno zvezdo (leta 1961) in v letu smrti red dela z rdečo zastavo.

Samo toliko o njegovi življenjski poti, o poti, ki je bila namenjena slikarstvu,

kateremu pa se ni mogel zares posvetiti, ker se je ves razdajal reševanju umetnin in vzgoji kadrov na tem področju. Postal je strokovnjak za reševanje naših lepot, o katerih mi je govoril še teden dni pred smrtjo: »Veš, toliko lepega je na tem svetu, toliko lepote, če jih znaš videti tudi tam, kjer jih ne pričakuješ. To bom težko zapustil!« Za vsa lepota, ki nam jo je dal, sem se lahko njegovemu spominu oddolžil zgolj s temi okornimi vrsticami.

Andrej Pavlovec

† DR. LEO BAEBLER

Dr. Leo Baebler

Dne 9. avgusta 1976 je po hudi bolezni umrl v Ljubljani dr. Leo Baebler, upravni direktor Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Rodil se je 4. februarja 1912 v »stari šoli« v Žireh, kamor sta njegova oče in mati prišla učiteljevat iz Postojne. (Sicer njegov rod po materini strani izhaja iz tržaške okolice. Mati se je pisała Delak in je bila doma v Rojanu pri Trstu.) Toda začela se je prva svetovna vojna in tedanja politična oblast je družino kot politično nezanesljivo razgnala — oče je moral v Grahovo, mati pa sama s tremi majhnimi otroki v Ledine. Po letu 1918 se je družina iz obeh krajev, ki

sta pripadla Italiji, spet našla na Bledu, pozneje pa se je preselila v Radovljico.

Leo Baebler je maturiral leta 1930 v Kočevju, študiral pa v Zagrebu in v Ljubljani, kjer je pravne študije dokončal z doktoratom leta 1938. Naslednji leti je praktical na sodišču v Radovljici in v Ljubljani in odslužil vojaški rok. Februarja 1941 je bil imenovan za pogodbenega direktorja pisarne Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, kjer je ostal tudi med vojno, že od leta 1941 povezan z OF. Po drugi svetovni vojni je delal v Komisiji za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev do novembra 1945, ko se je vrnil na delovno mesto na akademijo. Decembra 1945 je bil postavljen za direktorja njene upravne pisarne in kot upravni direktor SAZU ostal na tem mestu do konca svojega življenja.

O Baeblerjevem delu pri SAZU je njen predsednik dr. Janez Milčinski ob zadnjem slovesu na Žalah dejal naslednje: »Skopi in zgoščeni biografski podatki ne morejo prikazati delovnega življenja in njegovih sadov, ki so vgrajeni v temelje Slovenske akademije znanosti in umetnosti in vseh povojnih letih njene rasti in njenega razvoja. Pokojni dr. Baebler je doživljal in gradil ta leta in ostajal vselej predan in zvest delavec akademije v njenih lepih in hudih dneh. Zaradi narave dela, ki ga je opravljal, še bolj pa zaradi njegove osebne skromnosti, se uspehi Baeblerjevega znanja, vestnosti in izkušnosti ne kažejo z bliščem pesmi (čeprav je med drugim prevajal Puškina, kakor vedo povedati nekateri njegovih sodelavcev — op. MS), zgradbe, spomenika ali podobe. Vzdani so v hišo te naše akademije, njenega predsedstva, njenih inštitutov, njenih domov pa tudi njenih publikacij. Preprosto tako, kot se